

Setembre crític | Actualitzat el 22/07/2022 a les 16:30

?Unió de Pagesos torna a concentrar-se davant un Mercadona de Vic i alerta que aviat pot faltar llet

El sindicat agrari denuncia la inacció de l'administració en fer complir la llei de la cadena alimentària que impedeix pagar els productes agraris per sota el preu de cost | Segons Unió de Pagesos, el degoteig d'abandonament de granges ha fet que només en l'últim mes s'han produït 1,7 milions de litres de llet menys a Catalunya

Concentració, aquest divendres al migdia, al Mercadona de la carretera de Sant Hipòlit de Vic | Josep Comajoan

Unió de Pagesos ha començat aquest divendres a Vic un nou cicle de mobilitzacions contra el baix preu amb què cobren la llet. També, però, contra la inacció de l'administració en fer complir la llei de la cadena alimentària, que impedeix que es pagui els productes agraris per sota del preu de cost. L'acció s'ha fet sota un sol abrasador al darrere del Mercadona de la carretera de Sant Hipòlit, després que els Mossos, seguint indicacions del personal responsable de Mercadona, hagi fet fora els pagesos de l'aparcament del supermercat.

Marc Xifra, responsable del sector lleter de la Unió de Pagesos, ha alertat que la crisi de la llet que porta afectant els ramaders des de fa anys és a res de poder afectar també el consumidor. El

degoteig d'abandonaments de granges en els últims anys, que s'ha precipitat entre 2020 i 2022, fa que cada vegada es produeixi menys llet a Catalunya, i que aquesta disminució, en haver-hi menys vaques, sigui exponencial. «Al setembre ens podem trobar que falti llet», ha advertit. Llet de procedència de granges catalanes, és clar. «Els supermercats ja s'espavilaran de portar-la d'on sigui, però no amb l'alegria d'ara», han afegit. I amb el risc que el sobrecost l'acabi pagant, ara sí, el consumidor. Tot plegat en uns mesos que, per la calor, la producció de llet per vaca ja baixa habitualment.

Segons dades de la Unió de Pagesos, només des del mes de març s'han hagut de sacrificar 2.000 vaques a Catalunya a causa de la crisi de preus per la qual passa el sector productor de llet. Només el darrer mes, s'han deixat de produir 1,7 milions de litres menys a Catalunya, si es té en compte que una vaca produeix 29 litres de llet de mitjana al dia. Actualment, afegeixen, queden 399 granges de vaca de llet a Catalunya, la meitat de les que hi havia només fa deu anys. Només des de 2017 n'han plegat 157. En nombre de caps de bestiar, Unió de Pagesos calcula que a hores d'ara hi ha a Catalunya 4.000 caps vaques reproductores menys que el 2021. «I continua el degoteig d'abandonament», adverteixen, agreujat per l'increment de costos de matèria primera derivats de la guerra d'Ucraïna i de la pujada de preus de l'electricitat i el carburant.

La falta de llet es veu agreujada pel fet que, després de molts anys de veure's com una possibilitat, però que no es duia a la pràctica, algunes cooperatives catalanes han optat per exportar part de la seva producció de llet a Itàlia, on se'ls paguen preus més alts i, fins i tot comptant els costos de transport, els surt a compte. Segons Marc Xifra, cada setmana surten tres cubes de Vic cap a Itàlia, i entre tres i cinc més de Girona i Lleida.

Produir un litre de llet ara val 47,71 cèntims al litre, però els en paguen només 43,69

Mentrestant, els preus, si bé han pujat en l'últim any, continuen sense compensar el cost de producció. Segons dades de la Unió de Pagesos, que just el dia abans els havien confirmat en la Taula Sectorial de la Llet, produir un litre de llet té avui dia un cost de 47,71 cèntims per litre. En canvi, la indústria els el paga a una mitjana de 43,69 cèntims. La Taula Sectorial de la Llet es va convocar aquest dijous en una reunió *online*, que el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural -el nom actual de l'antic Departament d'Agricultura- feia un any i mig que no convocava, «amb tot el que hi ha hagut i passat en tot aquest temps», lamenten des d'Unió de Pagesos.

La concentració es feia davant d'un dels Mercadona de Vic per rebutjar les males pràctiques de la gran distribució amb el sector lleter, venent a preus molt baixos els brics de marca blanca com a reclam per la compra d'altres productes. Marques blanques que, indefectiblement totes les grans superfícies -«Bon Preu i Lidl fan el mateix», advertia Xifra- venen entorn dels 80 cèntims el litre. En els pròxims dies es fan concentracions similars en grans superfícies d'altres ciutats de Catalunya i l'Estat espanyol. Si bé Mercadona no compra directament als ramaders, sí que ho fan empreses envasadores algunes de les quals treballen gairebé exclusivament per algunes d'aquestes grans marques de la distribució.

Altres dades que, segons ha explicat Pau Barnils, d'Unió de Pagesos, els van donar en la reunió de la Taula Sectorial de dijous, és que Catalunya cada vegada és més deficitària en la producció de llet respecte del consum: «De cada quatre tones exportades, només una tona és produïda aquí», ha indicat. A la Taula Sectorial, a part de representants de l'administració i del sector productor, n'hi havia de la indústria.